

Ny veiledningshåndbok for samfunnsmedisin

– Vi håper den nye håndboken kan bli et nyttig verktøy i fremtidig utdanning av spesialister i samfunnsmedisin, sier fagsjef i Legeforeningen Kari Jussie Lønning.

Legeforeningen har utarbeidet en ny *Veiledningshåndbok for samfunnsmedisin*. Denne erstatter *Utdanningshåndbok i samfunnsmedisin* fra 1995.

– Etterspørselen etter spesialiteten samfunnsmedisin er økende og solid. Det er nå utdannet 16 nye veiledere i samfunnsmedisin, og det er etablert veiledningsgrupper over hele landet, forteller Kari Jussie Lønning.

Leger i samfunnsmedisinsk arbeid (LSA), Norsk samfunnsmedisinsk forening (Norsam), spesialitetskomiteen for samfunnsmedisin og Medisinsk fagavdeling i Legeforeningen har sammen vurdert arbeidet i veiledningsgruppene og kursutdanningen i forhold til spesialiteten samfunnsmedisin. Dette har resultert i et forbedret veiledningsprogram for veiledere i samfunnsmedisin og Norsam har påtatt seg et overordnet ansvar for de obligatoriske kursene for spesialiteten.

Arbeidet med veiledningshåndboken har tatt utgangspunkt i spesialistreglene, mål-

beskrivelsen og utdanningsprogram for spesialiteten samfunnsmedisin. Det er utført i samarbeid med medarbeidere i Medisinsk fagavdeling. Parallelt med arbeidet med håndboken har den nye, tilpassede veiledningsutdanningen for veiledere i samfunnsmedisin funnet sted. Veilederkoordinator har deltatt på de obligatoriske kursene i samfunnsmedisin, og man har forsøkt å fange opp behov fra veiledere og utdanningskandidater.

Håndboken er lagt opp som et praktisk hjelpemiddel for å nå målene i utdanningsprogrammet. Den er også et forsøk på en viss standardisering av arbeidet i veiledningsgruppene for på denne måten å bidra til kvaliteten i spesialistutdanningen.

Håndboken er gitt ut i papirversjon, og er også publisert på Legeforeningens nettsider.

Lise B. Johannessen

lise.berit.johannessen@legeforeningen.no
Kommunikasjonsavdelingen

Faksimile av veiledningshåndboken

Sunne valg må gjøres enklere

Markedsføring av usunn mat og drikke må reguleres bedre, og sunne valg må gjøres enklere, mener Legeforeningen.

Legeforeningen støtter derfor Helse- og omsorgsdepartementet og Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementets forslag til ny regulering av markedsføring rettet mot barn og unge av usunn mat og drikke. Men, i tillegg til restriksjoner i markedsføring, ønsker foreningen også tiltak av pris- og tilgjengelighetspolitisk karakter.

I Norge er hver femte åtteåring overvektig eller lider av fedme. Regulering av markedsføring av usunn mat og drikke er ett av flere

virkemidler som kan bidra til å motvirke usunt kosthold hos barn og unge, og dermed forebygge overvekt og kostholdsrelaterte sykdommer.

Livsstilsykdommer øker i omfang – også blant barn og unge. Eksempelvis rammet diabetes type 2 tidligere hovedsakelig den eldre del av befolkningen. I dag legges 15-åringer inn på sykehus med denne sykdommen. WHO og OECD har påvist at markedsføringsregulering kan være blant de mest kostnadseffektive tiltakene for å forebygge kostholdsrelaterte sykdommer. Slike tiltak kan også bidra til å utjevne sosiale ulikheter i helse. Dagens lovverk beskytter ikke barn og unge godt nok mot markedsføring av usunn mat og drikke.

Her har både myndigheter og matvarebransjen et ansvar, mener Legeforeningen.

Helsefremmende tiltak må prioriteres

Helsemyndighetene har ikke bare ansvaret for å kurere sykdom, men skal også forebygge. Å fjerne momsen på frukt og grønt støttes av 80 % av befolkningen. Det viser en landsomfattende spørreundersøkelse gjennomført av Legeforeningen i mai 2012.

I rapporten *Pulsen opp for bedre helse* tar Legeforeningen til orde for et differensiert momssystem på sunne og usunne matvarer,

innføring av sukkeravgift, bedre merking av matvarer og restriksjoner på reklame rettet mot barn og unge. De prispolitiske virkemidlene forutsetter et forpliktende samarbeid mellom helseministeren og finansministeren, mener Legeforeningen. I tillegg til mindre markedsføring, vil foreningen derfor fremme billigere sunn mat som et annet virkemiddel for å få befolkningen til å velge sunne alternativer. Så lenge usunn mat er billig, vil dette bidra til å opprettholde usunne valg og større grad av uhelse i lavere sosiale klasser. De prispolitiske virkemidlene har tilsiktede effekter, og de må iverksettes.

Å lovregulere markedsføringen av usunn mat og drikke, er et sentralt forebyggende grep. Regjeringens forslag er et skritt i riktig retning. Reklameforbudet mot tobakk har hatt dokumentert effekt. Tilsvarende grep må tas i bruk på kostholdsområdet. Uenigheten om markedsføring av usunne matvarer må løses gjennom dialog og samarbeid mellom myndigheter og bransjen, mener Legeforeningen.

Les høringsuttalelsen her:
legeforeningen.no/Legeforeningen-mener/Horingsuttalelser

Lise B. Johannessen

lise.berit.johannessen@legeforeningen.no
Kommunikasjonsavdelingen

80 % av befolkningen vil fjerne momsen på frukt og grønt. Illustrasjonsfoto Colourbox